

PIETU AMERIKOS LIETUVIS

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ADRESAS

Rua dos Andradas Nr. 44. 2° andar.
Laiškams: São Paulo, Caixa Postal 3902.

JORNAL LITHUANO

Leidžia: LIETUVIU LITERATU GRUPE

Atsakomasis redaktorius LIUDAS VALIUKAS
Redaktoriaus pavaduotojas BRONIUS JODELIS

I METAI

São Paulo, 1928 m. Lapkričio mėn. 4 diena (sekmadienis)

42 Nr.

Prenumeratos kaina: Brazilijoje ir kitose P. Amerikos valstybėse metams 16\$000; pusmečiui 8\$000; 3 mėn. 4\$000. Lietuvoje ir kitose šalyse: metams 3 doleriai, pusmečiui 1 doler. 50 cnt; 3 mėn. 75 cnt. Prenumeratos pinigų galima sūsti įvertintais laiškais. (Com valor) Atskiro numerio kaina 300 reisų

Liet. Kursu Direkcija

praneša, kad nuo lapkričio mėn. 2 d. atsidarė braizybos kursai. Apmokėjimas už 14 pamokų 10\$000. Mokslapinigiai imami išrašant į klausytojų skaičių.

Netrukus manoma atidaryti balso lavinimo skyrių. Norintieji išlavinti savo balsus, registruojasi kursų raštinėje kasdien nuo 19 val. iki 21 val. išskiriant šeštadienius, sekmadienius nuo 10 val. iki 12 val. ir nuo 14 iki 21 val. Avenida Brigadeiro Luiz Antonio Nr. 9.

Dar del iseivybės sutvarkymo.

Dazniausiai, paprasčiausiai lengvi — bet labai reikšmingi reikalai bina stačiai pamiršti. Del paprasto neapsižiūrėjimo ar del neprisiruošimo užkimi maza spraga — tolimesnės pasekmės daug gyvenimo apstovoms duoda labai painia ir keblą eigą. Zinome, kad Lietuvoje kas tai kėlė klausimą del emigracijos sutvarkymo, kas tai buvo kalbėta bei ginčyta, kitaip sakant iseivijos reikalais „rūpinamasi“.

Tas pats ir čia iseivybės dirvonuose, karščiuojamasi svarstoma, kalbama ir rašoma, „gerinama“ iseivijų padėtis.

Tokiu budu iseivijos reikalų lietuviškoji visuomenė susimastė ir — ji gerina. Taip atrodo visuomenės teoretinis darbas. Palyginus darba su gyvenimu atrodo suvis kitaip, norisi čia prisiminti maza faktelį kuris aiškiai vaizduoja viena reikšmingą iseivijos spraga, kurios pašalinimas neatididiotinai reikalingas.

Išeinant iš redakcijos apie 10 val. vak. ties durimis ant šaligatvio pastebėjau zioprantį jauną lietuviškos išvaizdos žmogelį, su dideliu keleivio krepšiu rankose. Pastebėjęs mane jis nusiėmęs kepurę užklausė manęs ar nemoku lietuviškai. Pradėjome kalbėtis. Pasirodė, kad ką tik iš uosto ir iš traukinio naujokas. Kaz kok praeivis ji čia prie redakcijos bustinės atvedė daugelio jis grina lietuvių kalba kalbino, kol galu gale aiškiausiai susikalbėjo su manimi. Apart sulamdyto kaz kokios neaiškios užmiešio gatvės antrašio jis nieko neturėjo, ir nieko nežinojo. Nežinojo iš kokio uosto išplaukė, nežinojo nei laivo pavadinimo. Vartė sulamdytą popergalį ir prašė išaiškinti ir nurodyti sulig šio antrašo, brolio gyv. vietą. Kiek galėjau išaiškinau, parašiau nurodymus.

Mano naujokas buvo pilnas alfabetas nei rašyti nei skaityti nemoka...

Išvaziuodamas iš Lietuvos jokių žinių apie Braziliją neturėjo ir jokių nurodymų iš nieko nebuvo gaves.

Jeigu iseivijos reikalais, kas nors rupinasi, (o gal ir pareiga yra kam nors pasirūpinti) tai kodėl leidziamas aklas žmogus į svetimą šalį kur taip daug progos sutikti daugybė nemalonių, apgavysčių — kodėl nesudaryti tokios padeties, kad išleidziantieji iš Tėvynės žmones turėtų bent paviršutinį supratimą apie tas sąlygas kur jis išvaziuoja.

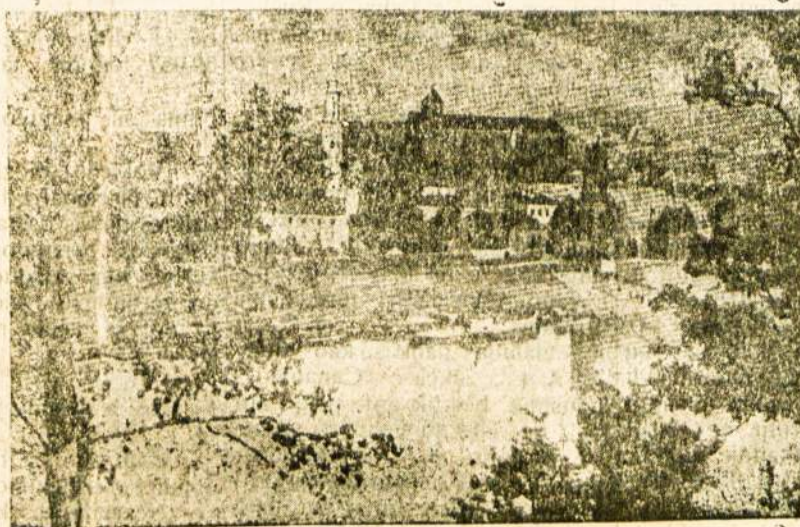
Zinome, kad daug yra tokių kurie išlipę iš uosto klapoja į įvairias pinkles pakliuna, arba bina begėdiškai išnaudojami įvairių agentų, apgavikų.

Yra São Paulo organizacijų užuomazgos, yra kiek pastovesnių žmonių. Yra plačiai išsiplatinęs kaip Brazilijoje taip Lietuvoje mūsų laikraštis, yra dabar ir „Susivienijimo Lietuvių Brazilijoje“ organas „Garsas“ — ir rodos, kad nustatyti susizincijimą tarp Lietuvos ir Brazilijos nėra taip sunku. Sutvarkęs sąvylarpį susizincijimą tarp dviejų objektų: Lietuvos ir Brazilijos lietuvių daug būtų naudingų pasekmių kaip iseivijai taip ir pavieniams mūsų tautiečiams.

Jeigu Lietuvos vyriausybė vilkina Konsulo paskyrimą, tai prie to vilkinimo jug prisideda ir mes patys. Mūsų išsikrikimas, mūsų nesolidarumas jug neturi jokios įtakingos reikšmės kad kas nors su mumis skaitytusi.

Nedideliais užsimojimais, ne fantastiškais planais padaromi dideli darbai. Naudingi darbai atliekami sulyginant statymų namo, kur tik po viena plytele kraunant išauga milžiniški namai. Jau seniai reikėjo, kad Lietuva kaip vieneta kiekvienam i užlurį keliaujančiam savo vaikui, juo labiau i Braziliją — nes Lietuvoje tik manoma, kad čia pragaras) duotų nurodymus kaip elgtis iš laivo išlipus ir kur kreiptis, kad gauti tiksliausias žinias tolymesniam apsigyvenimui žinias, kad tuo budu lietuvių iseivio likimas bent formaliai būtų aprūpintas ir sulig galimybės garentuotas.

Brazilijos lietuvių kolonija taipgi kaip individualis objektas privalėjo inkurti tam tikra punkta, tam tikra instancija, kad atvaziuojantiems naujokams duoti pirmutinius nurodymus, kad lengviau suieškotu pažįstamus kad iš pirmų dienų turėtų aiškesnį ir teisingesnį supratimą apie jo gal laikina, o gal ir nuolatine antrą tėvyne... Daug reikšminga pirmutinis įvaziavusio išpuolis i tolimesnį gyvenimą.

KAUNAS—laikina Lietuvos Sostinė. Ties šia vieta dabar statomas didelis moderniškasis tiltas.

Jeigu butu galimybė suvesti statistines žinias kiek mūsų ateiviai pirmomis dienomis po išlipimo iš laivo išleidžia bereikalingai pinigų — beabejo pinigų suma butu labai didele. Bereikalingos nakvynės, nešėjai, sukčiams už patarimų apmokėjimas bereikalingas kita sykį keletai žingsnių automobilių samdymas — vis tai daug ypač naujokams kainuoja.

Kiek planingesnis šio reikalo apgalvojimas ir su vis nedidelis kaip Lietuvoje taip ir čia darbas mūsų iseivybėje padėti pamata. Toki pamata turint tolimesnės iseivijos vystymasis turėtų realių pasekmių.

L.

DANTU SKAUDĖJIMAS

tikriausiai pasalina BALSAMAS ST. HELENA. Reikalinga — pamirškinti vatos gabaliuka usi dėti ant skaudancio danties ki aptepti balsamu skaud. dantių smegenis.

Ką rašo lenkų laikraštis „LUD“

Išeinantis Curityboje lenkų laikraštis „Lud“ 76 Nr. patalpino sekančią žinutę apie São Paulo lietavį „Lietuviškas kunigas Jurgis Valaitis“ (turėjo būti Jeronimas) São Paulo m. ir apylinkes fazendu kviečia i pamaldas. Pamaldos atliekamos S. Antonio do Pary baznyčioje São Paulo m.

Iš telpančių „Pietų Ameri-

kos Lietuvy“ pavardzių, ju tarpe matome daugybę pavardzių mūsų tautiečių (suprask lenkų Red.) Mūsų tautiečius iš São Paulo prašome, kad lietuviškas pamaldas aplankytų ir pasiziurėtų kaip tos pamaldos atliekamos ir mums apie tai prašome pranešti... Kaip toki lenkų galvoji-mą suprasti? Atrodo, kad lenkai kurie nuolatos kala sau ir mums į galva, kad „jeden kosciol - jedna Wiara“ - gi dabar idomaujasi kaip ten tos lietuvišku katalikų pamaldos atliekamos. Iš aukčiau talpintos zinutes atrodo, kad Curitybos lenkams didelė tai naujiena, kad esama lietuviškų katalikų ir „lietuviškas kunigas“.

B.

PAŠTO DEŽUTE.

Redakcijoj yra laiškai:

Dilius, Markūnas, Ant. Skvernavičius, Ig. Paškaitis, Pr. Ingau-nis, Kaupas, Vaitkevičaitė, Mel-dazui, J. Ruzys, Radvilavičius. Dubosas, Viltrakis, O. Mocka-petraйтė, Samšonui, Mockevičiui Volskas, Grigas, Raudys, Paliu-šis, Peliackas, Abramavičius, Balkauskas, karsovas, Janulevi-čius, Batovas, Vicakas. Nuo Jo-no Jočio, nežinia kam. Petruške-vičius, Ingaunis, Dambrovskis Vazgauskas.

Skaitykite ir platinkite Pietu Amerikos Lietuvį

Paskutinės žinios

Keista liga.

Centralinėje Azijoje sfaučia stebetina liga. Serga ir daug miršta tik vyrai.

Indomistatistika

Brazilijoje iš viso leidžiama pustrečio tukstančio laikraščių São Paulo mieste dienraščiu išieina 53, o visoje estadoje 616

Išrinktas São Paulo prefektas.

30 d. spalio mėn. São Pau-lo m. prefektu išrinktas iki šiol buves prefektu Dr. Z. Pires do Rio - kaipo Respublikonų partijos kandidatas.

Susisiekimai su Marsu?

Iš Anilijos pranešama, kad Dr. Mausfeld Rabinson gavo iš planetos Marso morze zenklų nesuprantama atsakymą i jo duotą Marsui užklausymą.

Meksikoje vis neramu.

Spaudos pranešimu revolucionieriai Norbertui Lopes vadovaujant sudegino garsią veislinių raguočių fazendą La Ponta. Visi gyvuliai ir inventorius sunaikinta. Lopes iš karto buvo pareikalavęs 5 tūkstančius dol., ir negavęs kerštingai sunaikino. Federalei kariuomenei insin-mafšius ivyko susiremimai. Revolucionierių vadas Lopes ir 19 jo draugų susišaudime už-mušta.

Paskaitos su aluciu atgarsiai.

„Garso“ 7 Nr. tilpo p. J. Ruškio atvėras redakcijai laiškas ir žemiau tos pat redakcijos p. Ruškio atsakymas.

Polemikos objektai—p. Ruškio jautrumas.

P. J. Ruškys skaito save įžeistą už tai, kad „Garso“ 5 nr. pasiremdamas „P. A. L.“ 39 nr. korespondencija „Paskaita su aluciu“—kiek kritiškai atsiliepė apie painiojimą „Aušros“ organizacijos reikalų su bizniu.

Iš atviro laiško aiškiai matyti, kad p. Ruškys nepakenčia maziausios kritikos, ir skaito save vienintelį neliečiamą São Paulo lietuvių kolonijos autoritetu. Nelemtos aplinkybės mūsų kolonijoje p. Ruškį taip išauklėjo, kad ištikrųjų jo išvaizdinama nepažinoma, neperskalbama, niekur ir niekados neklystančiu.

Geru noru, pasišventimo pas Ruškį yra gal ir per daug bet tų idealų siekimų pagrindu abejojama ar viskas nuosirdžiai sukurta, nes darbe ir taktikoje klaidos daromos fatališkos. Ne tik klaidos bet ir eibės netaktiškum.

Ta, p. Ruškys turi žinoti, ir savo silpnas puses tašyti, o ne užsigauti dėl jo darbų kritikos kadangi „P. A. L.“ 39 nr. tilpo pirmutinė žinutė apie garsųj a-lutį, kurio atrugos dabar atsiliepa—todėl randu reikalingu, p. Ruškio pareikšti, kad aš su „Paskaita su aluciu“ autoriu pilnai sutinku, ir žinutes teisingu ma dar kartą tikrinu, nes man pačiam teko paskaitoje būti ir viską matyti ir girdėti. Nelemtos aluciu aplaistytos paskaitos metu buvo minima kaip „Ideal“ taip ir „Lavoura e Comercio“ bet ten konkrečiai nebuvo padarytos pastaba, kad reklama daroma be „Aušros“ žiniš.

Padėtis faktiškai atrodo taip: P. Ruškys „Aušros“ C. Valdybos Pirmininkas, ir išreklamuota salė ir kas toje salėje p. Ruškio daroma—beabejo atstatinka „Aušros“ dvasiai.

Aiškiai aiškiausiai pasirodė kad p. Ruškys panaudodamas „autoritetingą“ Aušros pirmininko padėti dar parduodamas „Cananėjos“ žemės reklama. Fak-

tas. Toksai C. Valdybos Pirmininko veiksmas organizacijos žvilgsniu labiau neg netaktiškas.

P. Ruškio pasakytą, kad paskaita buvo suruošta „Lavoura e Comercio“ ir „Ideal“ vardu—tebunie ir taip, bet antras faktas, kad iniciativa ir pastangos buvo tik p. Ruškio, nes kalbamoje paskaitoje apart p. Ruškio jokių atstovų bei įgaliotinių bizniškų įstaigų nebuvo. P. Ruškui kaip „Aušros“ pirminiukui nepritiko Brazilijos lietuvių kultūriniam židiny pasirodyti vienpusiško (ir labai nerimto-pragaištingo) biznio agento rolėje. Pasirodyti juk nepas-laptis, kad ir patarlė susidarė „Kaip p. Ruškys „Aušra“ lig karvute vedžioja iš agentūros į agentūrą“.

P. Ruškys nesistebi ir spėja, kad „P. A. L.“ žemių pardavinėtoju „Lavoura e Comercio“ ir „Ideal“ kaip konkurentu labai nepakenčia. Labai p. Ruškys klysta tokias išvadas darydamas Naivu ir juokinga. Ką bendro „P. A. L.“ kaip laikraštis gali turėti su kaz kokiomis žemės pardavinėjimo agentūromis?

Pagalios kaip čia galima suprasti konkurenciją bei neapykantą? Laikraščio tikslas objektyviai stovėti tautiečių reikalų sargyboje, o ne užtylėti bei pateikti vienšališkai neaiškiems bižniam.

Galimas dalikas, kad ateity „P. A. L.“ iškels „Cananėjos“ klausimą, bet tik ant tiek; ant kiek tai rišis su lietuvių vardu. Beabejo p. Ruškys dabar nepatenkintas nei suruoštą paskaitą nei aluciu, buvo tai siauros pažiuos klaida ir ji savime būtų užmiršta jeigu p. Ruškys patį nebutų šios „bylos“ iškėles.

„Garso“ atsakydamas p. Ruškio atvėra laiška gan objektyviai šiuo reikalu išsitarė, ir todėl galima tikėtis, kad tasai p. Ruškio išsišokimas skaitysis baigtu.

L. Valiukas.

IVAIRENYBĖS

Suskaitys viso pasaulio knygas

Statistikos biuro direktorius Buenos Ayres (Argentinos) užsiėmė suskaityti, kiek yra knygų pasauly. Pirmiausia suskaitys didžiųjų bibliotekų, kurių yra pasauly 1080 su 181 milijonų knygų.

Europoj yra 696 bibliotekos su 119 milijonų knyg (be Rusijos) Žemių Amerikoje 314 su 54 mil knygų, Azijoje 23 su 2,3 mil., Australijoje tik 7 su 1,1 mil. ir Afrikoje 3 su 200.000 knygų. Europoj knygų daugiausiai turi Vokietija, o mazausia Ispanija.

Didžiausias keleivių laivas.

Londono, White Star Line B-vė, stato didžiausią keleivių laivą pasaulyje, kuris turės 60.000 tonų talpos ir kainuos 30 mil. dolerių. Iki šiol didžiausią laivą turėjo J. Amerikos Valstybės;—butent „Leviathan“, su 59,957 tonomis talpos.

Filma iš Lietuvos gyvenimo.

Vokiečių didžiulė bendrovė filmų, Nacional Film, ruošia didžiulės filmos pastatymą iš istoriškosios Lietuvos gyvenimo, kurioje bus vaizduojama Perkūno garbinimas, vaidilutės ir be to įdomus meilės romano siužetas.

Ore leidžiami laikraščiai.

Kaip žinoma Fordas dabar gamina susisiekimo orlaivius.

Neseniai pasekmingai buvo išbandytas didelis oro laivas Bandymo metu taip gerai veikė radio susisiekimas su žeme, kad orlaivio ekipažas leibo laikraštėli. Tokiu būdu ateity keleiviai jeigu užtruks kelias valandas bet visas žemėje esamas naujienas žinos iš orlaivų leidžiamų laikraščių.

Skaitykite ir platinkite

PIETU AMERIKOS LIETUVIS

Lietuvos ^v Zinios

Krupavičius studijuoja krikščionišką demokratiją.

Studijų reikalais išvyko į užsienį. Aplankys Belgiją, Vokietiją, Holandiją, Šveicariją. Paryžiuje mano pasilikti ištisus metus.

Ankstyba ziema.

Pirmose spalio mėn. dienose kaipuriose Lietuvos vietose iškrito daug sniego. Joniško apylinkėse I-X prisnigo tiek daug, kad atrodė visai žiemos vaizdas.

Daznai pasikartoja šalnos. Daugelyje vietų padaryta žalos nekastoms bulvėms ir nepiautam vasarajui.

Taip pat ir Latvijoje, ten temperatūra pasiekia iki -4° C. Laukuose javai nenuvalyti ir sniegas juos naikina.

L. Z.

Vieton Seimo Valsjybės Taryba.

„Lietuvos Zinios“ spelioja, kad Valstybės Tarybos funkcijos ir pareigas plečiant, V. T. atstos Seimui.

Nauja prekybos sutartis.

P. Sidzikauskas Lietuvos Vyriausybės vardu pasirašė su Austrija Prekybos sutartį.

Panaikinama Susisiekimo Ministerija

Susisiekimo Ministeriui atsisistatydynus, M-ją valdo Min. Pirm. Prof. Voldemaras ir kaip spauda praneša ruošiami nauji projektai Susisiekimo M-ją panaikinti prijungiant specialias sritis prie V. R. ir F. M-jos.

Nepaprastai dideli potvyniai sunaikino ūkius.

PAGFVÉZYS. Iš rugsejo 25 d. į 26 d. lijo čia ištisa diena ir naktį, nenustojant daugiau kaip 24 val. Rugsėjo 27 d. teko keliauti per Pušalotą į Joniškėlį t. y. į šiaurę nuo Panevezio.

Pravaziavus kelis kilometrus nuo Panevezio, prasivėrė pasibaisėtinas reginys. Vieškelio vienoje ir antroje pusėje tyvuliavo tiesiog banguojas didžiulis ežeras. Tik kur-ne-kur kyšojo sausumoje sodžių ir vienkienų trobesiai, arba šiaip jau zaliavo salė. Pievos, pudymai, ganyklos, dar nesuvežtų kviečių, laukai, vasarajus—viskas apsemta. Išvartitos kviečių gubos, nenunokusių linų galvelės kėksojo tarp bangujančios erčios. Nušalę, pajudavę bulbieniojai dar labiau skurdino reginį. Ir šitaip su mazomis pertraukėmis iki Pušaloto

Vyriausybė reikalauja Okulič—Kazarino gynėjų kalbų

„L. A.“ rašo, kad „vyriausybė pareikalavo teksto kalbų pasakytų ats. pulk. Zuko ir advokato Leono ginant Okulič-Kazariną. Tose kalbose, —rašo L. A. kaip iš laikraščių aprašymo matyti, buvo labai savotiškai aiškinamos garbės ir turto savokos“

Ukininkų sąjungos atsisakymas nuo opozicijos.

Vienam žurnalistui paklausus del gandų apie ukininkų sąjungos dedamas pastangas iš opozicijos pereiti į poziciją, prof. Voldemaras pareiškė, kad ukininkų sąjunga, išeidama poziciją, padarė viešą tuo reikalu nutarimą, kuriuo lig šiol viešai dar neatšaukė. Tiesa, ukininkų s-gos žmonės vaikščioja pas vyriausybės asmenis ir kalba apie jos atsisakymą nuo opozicijos. Jei taip yra, tai ukininkų s-gai pirmiausia reikėtų viešai ir atmainyti savo nutarimą dėl išėjimo į opoziciją. Tada būtų jau galima su šia organizacija kalbėtis.

Sunkūs metai Vilniaus kraštui.

Pasak laikraščiu, Vilnius turės sunkius metus. nes rugių užderėjo 0,3 maziau negu kitais metais, o šiaip kiti javai nespėjo prinokti—šalna pakirto.

Pusvalandis pas majora Pesecką.

Majoras Peseckas, padaręs avicijos istorijoj vienintelį nušileidimą degančiu aeroplanu iš 300 metrų auštumo, valdydamas lėktuvą ne vairsu, bet stovėdamas ant jo sparno, dabar guli su apdegusiomis rankomis ir kojomis karo ligoninėje.

Nors ugnies padarytas žaizdos jam gerokai skauda, bet įvairių lankytojų apsupty, majoras Peseckas neišrodo liudnas. Prėšnga, jis net juokauja ir samon n ga atsakinėja į lankytojų įvairius kartais r naivškus klausimus.

—Pone Majora, kaip taiatsitiko, kad jus išlipote ant sparno? —jo paklausiau.

—Ta atsitiko labai greitai, —iš viso gal per koki 7-ta sekundų. Staiga belek ant pajutau ugnį apie savo kojas, liepsna musė man i veidą. Laimė, buvau užsidejęs žemiškus aviatoriaus akinius. Jie mane tai ir apsaugojo nuo akių išdeginimo. Pasijutęs degas, turėjau išspręsti klausimą: ar sėdėti vietoje ir belekiant gyvam sudegti, ar iššokti iš de-

ganč o lėktuvo r užs mušt? Buvolabai karšta, ugnis degino rankas ir kojas. Nusprendžiau iš degančio lėktuvo šokti. Staiga atsirišau dirzus, kuriais kiekvienas lakūnas prie orlaivio buna prisirišęs ir išlipau iš savo pilotovietos. Bet pamačiau, kad sparnas dar nūdega, ir kad liepsua ten dar nepraliveržia. Išsigelbėjimo nors ir menka viltis suzibo man galvoje. Užuoš šokti žemyn, aš užlipau ant sparno ir čia budamas ėmiau planuoti, žiūrėdamas, kad nevaldomas lėktuvas neapsiverstų nei aukštininkas, nei ant šono. Man tai pavyko ir per dvejus minučių su degančiu lėktuvu aš jau buvau Palei žeme. Rodėsi, kad susiduosime i kieta plentą ir gerokai susiūlsime, bet laimė per plentą dar pernešė.

Tuo tarpu atėjo savo vado aplankyti ir su juo drauge skridęs leitenantas Simkus. Sis jaunas leitenantas visai sveikas sau vaikščioja, tik nuo susitrenkimo protarpiais jaučias galvos užimą. Leitenantas Simkus apie aną

klaukųj lėkima pasakoja tą patį. Jis nenorėdamas gyvas iškepti, buvo jau besokas žemyn. Bet pamatęs savo vadą bestovinti ant sparno ir išgirdęs jo autoritetingą „nešok—užsimuš“ pats užsilipo ant sparno ir taip išsigelbėjo.

Majoras Peseckas yra kaip iš naujo atgimęs. Besileisdamas su degančiu savo orlaiviu jis jau buvo su šiuo pasauliu atsisveikinęs, jau žinojo, kad nėra vilties išsigelbėti. Bet ir toki gyvnmimo momenta samonė jo neapleido. Be samonės buvęs tik keletą sekundų, kada susitrenkęs i žeme. Bet ir čia instinktą sukauptė jėgas ir priverė nuo degančio lėktuvo pasitraukti kiek į šalį.

—Ar vėl skraidysime, pone Majora, kai jūs užsids užgis? —jo paklausiau.

—Zinoma skraidysime —tik be parašiuo daugiau jau nemanau lėkti. Jei bučiau turėjęs parašiuą be didelio vargo ir baimės būčiau iššokęs ir nusileidęs, zinoma jei parašiuas būtų šavu laiku atsidares.

Lovojo guii suzeistas karzy-

gis, pavojingiausiose apystovose savo dvarios deka išgelpėjęs savo paties ir savo draugo gyvybę. Garbė tautai, kuri išaugino sūnų su tokia galinga dvasia!

L. Z. V. Gustainis.

Balmė

(Arabų legenda)

Karta jojo keleivis iš Beirutu i Domaską. Po palma jis pamatė sėdinčią ir baisiai verkiančią raukšlėtu veidu senutę. Ji buvo apsirėdžiusi skarmolais.

Vos girdimu balsu ji šaukė „kas dabar mane nuves i Damaską?“

Keleivis sustojo, pasiziurejo i vargšę ir sujaudintas jos nelaime, pasodino ją užpakaly savės ant mulo.

Jojant keleivis paklausė senutės:

—Kas tu esi? kodel taip vargingai atro dai?

—Prieteliau, neišsigask: aš esu pikočiausia pasaulį liga —dziuma;

Keleivį iš baimės šiurpuls nukrėtė, ir jau norėjo ją nuo

arklio numesti.

—Be reikalo tu mane nori numesti, aš ir be tavo pagalbos suspesiu i Damaską. Bet aš tau nieko blogo nenoriu daryti. Net norėčiau tau atidekoti už gerą širdi.

—Na gerai!—tare keleivis. Aš tave nuvesiu i Damaską bet duok zodį, kad nenuzudysi nė vieno to miesto gyventojo.

—To tau pazadėti negaliu, bet leldžiu tau nustatyti mano aukoms skaičių.

—Sešiasdešimt ar neuzteks —Gerai, —atsakė senė, —sutinku.

—Bet jei pasizadėjimo neišpildysi koku būdu tave nubausiu?

Atvaziavo keleivis i Domaską, atsisveikino su sene ir nuėjo. Sekanti ryta mirė 15 žmonių, antrą dieną 30 ir trečią net šešiasdešimt atsiskyre su šiuo pasauliu.

Mato rjtieris, kad senė neišpildė zodzio ir nubėgo prie jaus, Ten rado besėdinčią.

—Tai taip išlaikėi savo zodį! Prizadėjai tik 60 žmonių, o tuo tarpu užmušėi 105.

—Aš savo zodį išlaikiau, atsakė dziuma: pirmą dieną už-

(Tasa 4 puslap.)

HAMBURGO AMERIKOS LINIJA

NUOLAT GREITAISIAIS GARLAIVIAIS SUSISIEKIMAS TARP EUROPOS IR P. AMERIKOS

Ant visų šios linijos garlaivių erdvus ir moderniškasis įrengimas!

Specialūs laivai tarpnumerinių klasių.

GENERAL BELGRANO

GENERAL MITRE

GENERAL OSORIO (statyboje)

Specialūs laivai III klases.

BAYERN

BADEN

WURTEMBERG

Iš Brazilijos pasazai (laivokartės) i Europos visas šalis. Duodama pašaukimai (Samados) iš visų Europos šalių i Braziliją. Greičiausias pervežimas keleivių iš Lietuvos per nuosava agentūra, Hamburg — Amerika linija KAUNE, Laisvės Aleja 46. Prieš užperkant laivokartės pasiteiraukite pss mus dėl sąlygų.

Generaline agentūra Brazilijoje:

THEODOR WILLE & Co.

SÃO PAULO
Rua Libero Badaró 52.

SANTOS
Rua do Commercio 47.

RIO de JANEIRO
Avenida Rio Branco 79.

Stebuklingai

tikrai pamatuotai ir tikriausia įrodyta BALSAMO ST. HELENA visokių skausmų gydymo įjega Pavartojus Balsamo ST. ELENA per 10 minučių žmogus pajaučia skausmų palengvėjimą. BALSAMO ST. ELENA parduodamas visose viastinėse.

Pinigų kursas S. Paulo Birzoj.

Doleris	8\$337
Svaras sterlingų	40\$318
Vokiečių marke	1\$997
Austrų	1\$142
Olandijos guldenas	3\$365
Italų lira	\$400
Francūzų frankas	\$328
Portugalų pez	\$361
Argentinės pez.	3\$576
Uragvajaus pez.	8\$589
Ispanijos pez.	1\$441

GYDYTOJAS

D-r. ALMEIDA SALLES

Vizitas	5\$000
Vizitavimas namuose	20\$000

RUA SILVA PINTO Nr. 43-A.

Priemimas: nuo 9,30 iki 11 ir nuo 15 iki 16 val.

Nuolatinis gydymas ir zaizdų tvarystymas sulig atskiro susitarimo.

Banco

Allemao

Transatlantico

SÃO PAULO

Rua Alvares Penteado Nr. 40.

Centras: Vokietijos užjūrio Bankas — Berlyno. Skyriai Brazilijoje: Rio de Janeiro, Santos, ir Curityboje.

Atlieka perlaidas i visas pasaulio šalis aukščiausiu kursu ir geromis sąlygomis.

Indeliai ir depositai aukštai saugomi.

Korespondentas Lietuvoj LIETUVOS BANKAS, KAUNE

GERKLES IR ZIOCIU

skausmus numalšinsi, jei 2—3 kart i dieną plausi burną ir gerkle Balsamo ST. ELENA Plovimas atliekamas skiediniu 1 stikline balsamo įpilant i litra virinto vandens.

Skelbkites tik

PIETU AMERIKOS LIETUVYJ

Parsiduoda

geriausiomis sąlygomis

LAIVAKORTĖS

Iš Lietuvos ir i Lietuva, ir i kitas šalis. Geriausiais jūrų susisiekimo laivais. Darbuojames su Belgijos, Vokietijos, Anglijos, Olandijos ir kitų šalių laivais. Mūsų istaiga turi daug metų praktikos ir darba atlieka greit ir sažiningai. Niekur nepirkite lavokarčių, kol nesužinosite mūsų sąlygas.

„CASA BERNARDO“

RUA SANTA EPHIGENIA 39-C.

NORDDEUTSCHER LLOYD BREMEN

NUOLATINIS KELEIVINIS SUSISIEKIMAS

Iš Europos su Brazilija ir La Plata dideliais, švariais ir greitais garlaiviais

Sierra Cordoba, Sierra Morena, Sierra Ventana

Su visais patogumais I klase, luksus kabinos ir gražios, švarios III klases kameros. Taipgi geri keleiviniai garlaiviai:

Madrid — Weser — Werra

aprūpinti gerai įrengta antra klase ir trečiosios klases kameromis.

Atliekama keliones užsakymai iš čia.

Sąlygos suzinoti atstovybej

Zerrenner Bülow & Cia. Ltda

SÃO PAULO, Rua S. Bento 61, Caixa 93. Telef. 2-1040 ir 2-1042.

SANTOS, Rua do Comercio, 53 - 55 Caixa 1. Telef. 17.

Ponioms ir Panelėms Žinotina.

Nuo 5 d. lapkričio mėn. š. m. APOLHNIJA DEGUTIENĖ

atidaro pirmąją lietuvišką ponioms plaukų kirpyklą.

Plaukų kirpimas 1\$500. Masazas 3\$000.

Nuo Naujų metų atidaromas plaukų garbeniavimas ir menikiuras

Bom Retiro, rua Ribeiro da Lima 98, antras namas nuo rua José Paulino, Bondės. 21, 23, 53 ir 55.

KAVOS FAZENDA Chapadão

5 kaupimai po 60\$000	300\$000
kavos rinkimas uz 50 literių	1\$700
Padieninis darbas apmokamas	5\$000
kavos laukuose nesodinama	

Nuo liepos mėn. pradedama šluoti ir riekti nubirejusia kava, uz kekvieną išvajytos kavaos 50 literi moka 1\$700 Visos kitos gyvenimo sąlygos geros. Trautis galima:

- 1) São Paulo, Tellės e Irmãos Lima, rua Barão Paranapicaba, Nr. 1. andar 5 sala 3.
- 2) Campinas-«Jardim Chapadão» rua Barão de Jagbara, 46.
- 3) Cmpinas-«Fazenda Chapadão» Caixa postal 162.

Jeigu jums reikalinga išreklamuoti savo prekybą, ar išdirbystės istaigą, paieškoti gymines, pazys tamus, paskelbti paieškojimus apsivedimo tikslu, paskelbti vestuves, sutuoktuves, geriausiai tai padarysite skelbdamiesi

**Pietu
Amerikos
Lietuvyje**

(tasa iš 2 pusl.)
mušiau 10, bet 5 mirė iš baimės
atrą dieną 20-10 mirė iš bai-
mės, o trečią dieną, kai nukan-
kinau 30, tai kita tiek mirė iš
išgaščio

BALSAMO ST. HELENA yra
geriausias visokių skausmų nu-
galetojas.

Nno slogos išsivaduosi jei var-
tosi BALSAMO ST. HELENA
Patepęs 2-3 kartus nosį BAL-
SAMO ST. HELENA pajusi
tuojau palengvėjimą.

BANCO GERMANICO

São Paulo

Rua Alvares Penteado 17.

kertė Rua da Quitanda

RIO DE JANEIRO

SANTOS

Rua da Alfandega Nr. 5.

Rua 15 de Novembro 164.

Pašto. telgrafo perlaidos į Rusiją, Lietuvą

Estiją, ir Latviją.

KORSPONDENTAS LIETUVOJE

Lietuvos Komercijos Bankas Kaune

Komercinis

patarimų, tarpininkavimo bei
laivokartėjų pardavimo biuras
Agencia Comercial „EUROPA“ randasi prie Centralinio
pašto rua do Seminario 2. São Paulo

Visi kas tik turi bet kuriuos svarbesnius reikalus
kreipkitės į mus.

Malonus ir sąžiningas patarnavimas

Skelbimas

Vyriausias Dr. LABIENO DA COSTA MACHADO biuras,
Rua Washington Luiz 32-a, São Paulo, prašo p. p. Petra Va-
leika, Igną Laurinavičių ir Petra Mackevičių užėti nurodytan
biuran arba atsiliiepti raštu nurodant savo antrašą dalei svarbių
reikalų.

Kontraktas, kuri COMPANIA AGRICOLA BARBOSA

daro su savo kolonistais sekantiem 1928 - 1929 užio metams

Kavos priežiūra

Mokama už tūkstantį krūmų me-
tams 500\$000. Laukas kur kava auga
neakmenuotas.

Derliaus nuėmimas

Už suskintą maišą, 110 litrų kavos
mokama 2\$5000.

Dienos darbo mokesnis.

Padienis už darbą mokesnis, vienam
darbininkui 6\$000.

Pagamentas.

Du pagamentai kas 2 mėnesiai.

Medicinos priežiūra

Veltui. Fazendos gydytojas du
kartu savaitėje daro apžiūrėjimus visų
kolonistų. Taipgi yra nuolatinis felčėris,
kuris suteikia pirmą pagalbą nelaimin-
guose atsitikimuose ir atlieka nuolatinę
sergančių priežiūrą.

Gyv. namai.

Geri gyven. namai plytiniai ir me-
diniai. su lubomis ir grindimis, elektros
šviesa. Visiems gyventojams įvestas
vanduo ir įtaisytos skalbyklos; pečiai
duonai kepti; dideli daržai ir geros ga-
nyklos.

Sėja.

Kavoje auginti augalus neleidžiama.
Todel ties kiekvieno kolonisto namais
yra didelis dirbamos žemės plotas ir kiek
tik pajėgia ir nori kolonistas, gali pasi-
sėti bei pasisodinti augalų ir arti savo
namų.

Krautuvės

Bendrovė fazendoj turi nuosavus
reikalingiausių daiktų sandėlius. Kiek-

vienas pirkėjas gauna įmdamas prekes
kartu ir sąskaitą, kurioje prekių kiekis
ir kaina, kad galėtų patikrinti teisingu-
mą.

Mėsa

Kiekvieną šeštadienį piaunama gal-
vijai, o sekmadienio rytais, kas tik nori
gauna šviežią mėsa.

Pieninė

Pienas išduodamas kas rytas fazen-
dos pieninėj, sulig orderiu po \$300 rei-
sų už litrą.

Derlius

Gera ir laiku apžiureta kava duo-
da gera derliu. Pereitais metais 1000
krūmų davė 240 arobų, nuo 50 krūmų
buvo gauta po 17-18 maišų kavos po
110 litru. Sekančiais metais laukiamala-
bai gero derlaus, kas mūsų kolonis-
tams duos didelį pelną.

Nieko nelaukdami vaziuokite dar-
buotis į fazendos žemes ūkio Bendrovės
„Companhia Agricola Barbosa“ ties Cam-
bara miesteliu. Kolonistų namai randasi
2 kilometrai atstu nuo geležkelio stočių
ir 4 kilometrai nuo miestelio Cambara.

Kelionė

Išlipti Ourinhos stoty (Sorocobana)
ir sėsti į traukinį São Paulo-Parana, ku-
ris išeina 2 val. 30 min. po pietų ir iš-
lipti nuo Ourinhos antrojo stoty (Leoflora)
2 kilometrai nuo Companijos raštinės,
iš čia pranešti telefonu dėl pasiuntimo
padvadų pervežimui į fazendą.

Geromis sąlygomis reikalingi prityre

AGENTAI

Kolonizacijos ir priemieščių žemes sklipų pardavime

DARBAS NUOLATINIS

Sąlygine alga 600\$000 ir 10 nuoš. komiso

Asmeniškai kreiptis darbo dienomis tarp 9-11 val.

RUA WASHINGTON LUIZ 32-A 1-aukštas.

Laivokortės is Europos

Veltui!

gauna kiekvienas žemes pirkėjas. Taip pat užs-
kaitom į mokesnį už žemę tų pirkėjų laivokor-
tės kurie jas turi.

STEIGIAMOS NAUJOS KOLONIJOS

Kiekvienos kolonijos pirmiesiems kolonis-
tams žemės kaina nuskaityta nuo 100 iki 200
milreistų už alkerį.

Kiekvlenoje steigiamoje kolonijoje, centro
sudarimui skyriama 60 alkerių žemės, tokiame
centre kur gali apsigyventi nuo 10 iki 12 še-
mynų; kolonija nuo kolonijos bus atstume nuo
10 iki 12 kilometru tarpusavy ir su kolonijų
centru bus sujungtos geru automobilių keliu.

Tarp kitko, kolonistai galės uzdarbiauti tų
kelių pratesime. Pirkusieji žemę, galės pargaben-
ti savo šeimynas iš Lietuvos ar kitų šalių pi-
giausiomis kainomis išsimokėjimui.

Smulkesnias žinias teikia centralinis biuras

Empresa de Terras Dr. Labieno
da Costa Machado

RUA WASHINGTON LUIZ 32-a 1-andar.

Laiškais; Caixa postal 296. São Paulo.

1929 m. Kalendorius SVYTURYS

Netrukus iš spaudos išeina Brazilijos Lietuvių kalendorius
„Svyturys“ 1929 metams. Mazam skaičiui tespauzdindnt prašo-
ma su užsakymais pasiskubinti. Pinigus siusti:

BRONIUI JODELIUI—Rna dos Audradas 44. 2° andar.
São Paulo

Reihalingas

Darbininkas — šeimininkas
užvesti ūkiui kolonijoje Nova
Lithuania

Sąlygas sužinoti P. A. L. Red.

Reigalingas

mokantis statyti namą, meisteris
mūrinių ir 6 darbininkai so-
dų darbams. Sueinoti:

Rua Washington Luiz 32-a 1 an.

Parsiduoda

drabuzių krautuvė „Tinturaria
Kovno“ Rua Brigadeiro Tobias

Nr. 108 nuo 7 val. ryto iki 6 v.

Lietuviskos Knygos

Parsiduoda „Pietų Amerikos Lietuvių“ Redakcijoje.